

Aprob,

**Avocatul Poporului,
Victor Ciorbea**

RAPORT

**privind vizita desfășurată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul
Inspectoratului de Poliție al Județului Sălaj**

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Sălaj, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 16 alin. (1), art.33 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, instituția Avocatul Poporului, prin Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție a efectuat la data de 14 noiembrie 2018, o vizită la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Sălaj.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanți ai Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, doamna _____ -jurist, doamna _____ - medic, domnul _____ -psiholog și domnul _____ reprezentant al Organizației Neguvernamentale Liga Apărării Drepturilor Omului (LADO) Cluj.

Vizita a avut ca obiective verificarea implementării recomandărilor cuprinse în Raportul de vizită anterior și tratamentul persoanelor aflate în CRAP Sălaj sub aspectul tratamentului acordat minorilor și altor categorii vulnerabile, dreptul la informare, interogarea.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul de Reținere și Arest Preventiv este situat în municipiul Zalău, jud. Sălaj, în incinta Inspectoratului Poliției Județene Sălaj, la demisolul uneia dintre clădirile Inspectoratului. La data vizitei în centru erau custodiate 16 persoane private de libertate.

Centrul dispunea de 8 camere, fiecare cameră cu câte 3 paturi dotate cu sertare pentru depozitarea bunurilor personale, cu lungimea de 190 cm, un spațiu de depozitare, o masă și scaun. **În centru nu exista nici un pat cu lungime mai mare de 190 cm, astfel Recomandarea nr.3, emisă ca urmare a vizitei din anul 2017 privind „Identificarea unor soluții, în privința asigurării cu paturi cu lungimi mai mari de 190cm, pentru persoanele cu o înălțime mai mare de 190cm” nu a fost implementată. Conducerea centrului a precizat că datorită lipsei de fonduri nu s-a achiziționat nici un pat conform dimensiunilor precizate în recomandare.**

Toate camerele erau prevăzute cu grup sanitar, delimitat de restul camerei printr-un zid și perete din termopan deasupra zidului, până la nivelul tavanului. Accesul în spațiu

sanitar se făcea cu ajutorul unei uși din termopan, care asigura intimitatea persoanelor custodiate. **Astfel, Recomandarea nr.1 emisă ca urmare a vizitei efectuate în anul 2017 privind „Delimitarea în totalitate a grupurilor sanitare din camere de restul încăperii pentru asigurarea intimității persoanelor” a fost implementată.**

Camerele aveau atât lumină naturală, provenită de la o fereastră aflată în partea de sus a peretelui exterior, prevăzută cu geam termopan și gratii, cât și iluminat artificial asigurat cu ajutorul unor becuri tip neon, poziționate în perete, deasupra ușii de acces și protejate cu grilaj. **Totuși, lumina de la becuri era foarte slabă, fiind insuficientă pentru citit sau alte asemenea activități fără ajutorul luminii naturale. Recomandarea nr.2, emisă ca urmare a vizitei din anul 2017 privind „Remedierea problemelor privind iluminatul artificial în camerele de cazare, astfel încât acesta să furnizeze lumina necesară desfășurării, în bune condiții, a unor activități cum ar fi cele de citit sau scris” nu a fost implementată. Conducerea centrului a precizat că a fost efectuată o evaluare, a fost solicitată intervenția electricianului, însă s-a concluzionat că această recomandare nu poate fi implementată datorită problemei de tronson. În data de 14.03.2018 a fost trimisă către Serviciul Logistic o adresă din partea șefului centrului prin care se solicita aprobarea efectuării unor lucrări de asigurare a iluminării corespunzătoare în camerele de detenție, prin montarea în plafon a unui corp de iluminat.**

Fiecare cameră era prevăzută cu ușă metalică echipată cu vizor și sistem de închidere cu lacăt, iar pe perete, în apropierea ușilor, exista un comutator de sonerie pentru alarmarea personalului CRAP, în caz de nevoie, de către persoanele custodiate. Pe parcursul vizitei au fost identificate în camerele de detenție șnururi agățate, folosite pentru uscarea rufelor, **care puteau prezenta un risc pentru siguranța persoanelor private de liberate.** La solicitarea membrilor echipei de vizită acestea au fost îndepărtate.

Grupul sanitar comun prevăzut cu duș a fost renovat în cursul anului 2017 și era alimentat cu apă caldă, iar deținuții aveau posibilitatea să facă duș de 2 ori pe săptămână. Recomandarea nr.4, emisă ca urmare a vizitei din anul 2017 „Renovarea grupului sanitar comun și repararea instalațiilor acestuia” a fost implementată. Totuși, aici nu exista un program de curățenie, unii deținuți reclamând faptul că **nu se poate folosi acest grup sanitar în condiții de igienă** și că nu li se permite nici măcar să facă curat personal la duș. Grupul sanitar pentru dușuri era comun pentru femei și bărbați. **În aceste**

condiții recomandăm păstrarea unor condiții de igienă corespunzătoare în cadrul grupului sanitar.

Recomandarea nr.5, emisă ca urmare a vizitei din anul 2017 „Dotarea curții de plimbare, cu un minim de mobilier, specific desfășurării activităților în aer liber” a fost implementată, s-au instalat un spalier și biciclete în curtea de plimbare.

Persoana privată de libertate de sex feminin aflată în custodia centrului la data vizitei a declarat că i s-au respectat drepturile, că nu a întâlnit situații de intimidare sau să se întâlnească cu o altă persoană privată de libertate de sex masculin la dușuri. Cu privire la însoțirea acesteia la dușuri existau situații când **supravegherea s-a făcut de către agenți de sex masculin**. Centrul avea angajat un singur agent de sex feminin, **astfel nu se asigura permanența în paza și supravegherea** persoanelor private de libertate de sex feminin.

De precizat că la nivelul IPJ Sălaj, în 4.06.2015, s-a emis o dispoziție a șefului Inspectoratului cu privire la percheziția persoanelor de sex feminin aflate în custodia Centrului de Reținere și Arestare Preventivă în afara orelor de program și la paza și supravegherea acestora când erau internate în unitățile medicale din rețeaua Ministerului Sănătății, să fie asigurate pe baza unei planificări a agenților de sex feminin. Celelalte activități zilnice desfășurate în cadrul centrului nu beneficiau de supravegherea permanentă a unui agent de sex feminin.

În consecință, se impune suplimentarea personalului angajat al centrului prin funcții de agent de sex feminin care să asigure permanența în situațiile în care sunt reținute sau arestate preventiv persoane de sex feminin. Echipa de vizită recomandă Șefului Inspectoratului ca până la acea dată sa desemneze printr-o dispoziție o persoană de sex feminin angajată în cadrul IPJ Sălaj pentru a asigura în caz de necesitate paza și supravegherea persoanelor de sex feminin în CRAP.

Centrul avea amenajată o cameră de vizită cu 4 geamuri și gratii. Vizitele se desfășurau cu dispozitiv de separare. **Pentru minori nu exista posibilitatea ca acest dispozitiv de separare (geamul despărțitor) să se deschidă, ceea ce încălca prevederile Regulamentului.** În acest sens reamintim prevederile Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal din 10.03.2016 care precizează la art. 248: Modalitatea de acordare a vizitei

(2) Vizita cu dispozitive de separare se acordă arestaților preventiv majori și persoanelor condamnate aflate temporar în centrele de reținere și arestare preventivă.

(3) În vederea diminuării efectelor negative ale privării de libertate asupra dezvoltării fizice, psihice sau morale, minorului i se acordă, de regulă, vizita fără dispozitive de separare.

Nu au existat cazuri de sinucideri, tentative de suicid sau decese (în ultimii ani) de la ultima vizită, din 2 martie 2017. În Registrul cu persoanele private de libertate date în consemn, ultimele înregistrări erau din anul 2015, în anul 2016-2018 nu au fost făcute consemnări. Cu referire la situația incidentelor, a existat pe parcursul anului 2018 un caz de cercetare penală pentru ultraj, o persoană privată de libertate care a amenințat personalul medical. Cu privire la plângerile persoanelor private de libertate, conducerea centrului a informat că există pe rol o plângere adresată conducerii prin care se sesizează că nu și-a găsit anumite articole de îmbrăcăminte la părăsirea arestului.

ASISTENȚA MEDICALĂ

În ce privește asigurarea asistenței medicale persoanelor private de libertate deținute la nivelul CRAP Sălaj, structura personalului medical era aceeași ca în anul 2017 (2 medici și 4 asistenți medicali), asigurat din cadrul Centrului Medical Județean Sălaj. Consultațiile medicale în timpul programului de lucru erau asigurate de medic, în timpul liber fiind asigurate de cele 6 cadre medicale prin serviciul de permenență. Exista afișată Planificarea personalului CMJ Sălaj care asigura asistența medicală în luna noiembrie 2018. Cabinetul medical dispunea de aceleași dotări ca în anul precedent.

În urma Recomandării nr.9 („Efectuarea demersurilor necesare pentru dotarea cabinetului medical cu un aparat de urgență cu medicamente și materiale sanitare conform baremelor în vigoare”), emisă ca urmare a vizitei din anul 2017, **fost înființat Aparatul de urgență dotat cu toate medicamentele și materialele sanitare în conformitate cu baremul din Anexa 6 a PS-01-DM.**

La data vizitei toate persoanele custodiate aveau întocmită fișa medicală. **Atât din declarațiile cadrelor medicale cât și ale deținuților aceștia erau consultați în primele 2 ore de la intrarea în centrul de reținere.** Din consultarea înscrisurilor reiese că persoanele private de libertate au beneficiat de examene și investigații de specialitate

(psihiatrie, pneumologie, dermatologie). **Examinarea pentru depistarea tuberculozei se făcea de regulă în primele 48 de ore de la admiterea în centru.** Nu se ținea o evidență a prezentărilor custodiaților la examinările de specialitate. Din discuția cu reprezentanții cabinetului medical aceștia au relatat că femeilor custodiate, examenul ginecologic li se făcea la recomandarea medicului care deservea centrul. De la ultima vizită a fost custodiată o singură femeie gravidă. De asemenea reprezentanții CRAP au precizat că **persoanelor private de libertate care se declarau consumatoare de droguri li se recomanda examen psihiatric.** Astfel, în perioada martie 2017- noiembrie 2018 un număr de 39 persoane private de libertate s-au declarat consumatoare de droguri, din care 11 au intrat în sevrăj, acestea beneficiind de asistență medicală adecvată, și 5 au primit consiliere antidrog.

În cursul anului 2018, până la data vizitei, s-au efectuat un număr de 1409 consultații, fiind înregistrate ca și consultații și administrările de tratament, în special cel psihotrop. **În registrul de consultații nu exista semnătura persoanei private de libertate așa cum este prevăzut în art.139 alin.(5) din Ordinul MAI nr.14/2018.** Au fost efectuate de asemenea 16 tratamente injectabile și pansamente. De la data ultimei vizite **nu au fost înregistrate refuzuri de hrană.**

Recomandarea nr.8, emisă ca urmare a vizitei din anul 2017 („Prelevarea probelor care să fie păstrate într-un frigider destinat special acestui scop timp de 72 de ore conform normelor sanitare în vigoare”) a fost implementată. Era întocmit și graficul de temperatură.

În legătură cu hrana, din discuțiile cu custodiații aceștia au declarat că sunt mulțumiți de calitatea mâncării.

Conform proceselor verbale întocmite lunar se efectuau **lucrări de igienizare efectuate atât în interiorul cât și în exteriorul clădirii.**

În Registrul pentru mărci traumatice, în anul 2018 erau consemnate 5 persoane care prezentau leziuni post traumatice de tipul hematoamelor subcutanate, escoriațiilor și plăgilor, identificate la intrarea în arest. Echipa de vizită a constatat că deși în fișa medicală existau consemnate leziunile constatate la examinarea medicală efectuată la încarcerare, nu era completată și anexată Nota privind constatarea și consemnarea mărcilor traumatice și Schița anatomică pentru

examinarea torturii și a relelor tratamente și nu au fost completate documentele legale adresate conducerii CRAP și procurorului cu privire la constatarea mărcilor traumatice, așa cum este prevăzut la art.142 din Ordinul MAI nr.14/2018-Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă.

Nu exista o evidență a solicitărilor la Serviciul Unic de Urgență 112. Totuși din consultarea fișelor medicale s-a constatat că a fost solicitat Serviciul de Ambulanță pentru un arestat cu afecțiuni cronice cardio-vasculare, respiratorii și metabolice. În urma consultației în Unitatea Primiri Urgențe Zalău i-a fost recomandat examen cardiologic și reumatologic, **dar până la data vizitei persoana nu beneficiase de această recomandare, în sensul că nu fusese prezentată la examinările de specialitate recomandate. Mai mult, nu beneficia de regim alimentar conform afecțiunilor**, fapt constatat din observarea mâncării primite la masa de prânz și cină din ziua vizitei, neexistând normă pentru persoane bolnave. **La momentul vizitei două persoane private de libertate cu recomandare medicală nu beneficiau de regim alimentar, conform art.26, alin.(1) și art.140 din Ordinul MAI nr.14/2018.**

La data vizitei, din cele 16 persoane custodiate era o femeie cazată singură în cameră și un minor cazat împreună cu alți 2 frați ai săi. Un minor a fost eliberat cu o zi înainte. O persoană arestată diagnosticată cu afecțiune infecto-contagioasă (HIV), urma ca în cursul zilei respective să fie transferată în vederea internării în penitenciar spital, transportul fiind făcut cu o autospecială din dotarea centrului de reținere. Persoanei în cauză, depusă cu 2 zile înainte, i se făcuse screeningul pentru tuberculoză și i se întocmise nota de internare în penitenciar spital. Persoana privată de libertate a fost alocată la norma de hrană 20. Din studierea fișei medicale s-a constatat că erau consemnate leziuni cutanate, acestea fiind în legătură cu alte afecțiuni cronice de care suferea deținutul. Echipa de vizită a mai constatat următorul **aspect** – aprobarea pentru internare fiind primită în dimineața zilei respective, conducerea Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Sălaj a făcut demersurile necesare **asigurării transferului de îndată a persoanei private de libertate**. Ca urmare a faptului că transmiterea efectivului centrului pentru alocarea la hrană se făcea cu o zi înainte, **deținutul în cauză nu a putut beneficia de hrană rece pe durata transferului, drept prevăzut de art.168, alin.(6) din Regulamentul de aplicare a Legii 254/2013.**

De la data ultimei vizite o singură persoană privată de libertate a solicitat prin cerere scrisă efectuarea unei examinări medico-legale. Persoana prezenta la depunere leziune corporală, dobândită anterior intrării în arest.

În anul 2018, în urma screeningului pentru tuberculoză, a existat suspiciunea infecției tuberculoase la o persoană nou admisă. Din consultarea înscrisurilor reiese că persoana privată de libertate nu a fost izolată conform prevederilor art.28 alin (1) din Ordinul MAI 14/2018.

Majoritatea intervievaților și-au exprimat nemulțumirea cu privire la spălătul și uscatul hainelor, unitatea neavând în dotare masină de spălat și nici un spațiu destinat uscării hainelor. Doar lenjeria de pat era spălată prin grija Centrului Medical Județean Zalău, CRAP Sălaj nu asigura resursele necesare pentru spălarea și uscarea rufelor, persoanele private de libertate fiind nevoite să-și spele manual propriile haine și să le usuce în camere.

ASISTENȚA PSIHOLAGICĂ

Echipe de vizită a avut întrevederi cu ofițerul psiholog angajat în cadrul Compartimentului Psihologie al Inspectoratului de Poliție Județean Sălaj, cu specializare psihologie aplicată în domeniul securității naționale. Atribuțiile de serviciu ale ofițerului psiholog, în cea mai mare proporție se centrau pe asigurarea asistenței psihologice, îndeosebi evaluarea psihologică periodică a peste 750 de angajați în cadrul IPJ Sălaj și consilierea psihologică a acestora în situațiile speciale. **Ofițerul psiholog, conform actelor normative și procedurilor MAI cu referire la asistența psihologică nu avea în sarcinile de serviciu evaluarea psihologică a persoanelor custodiate.**

Au fost puse la dispoziția echipei de vizită adrese de informare a Compartimentului Psihologie în situațiile în care existau minori custodiați în centru. În consultarea documentelor s-a constatat cererea pentru minor, acordul scris al părintelui, declarația de consimțământ, răspunsul către conducerea CRAP. În urma realizării ședinței psihologice se consemna dacă persoana privată de libertate prezenta sau nu comportamente dezadaptative la mediul privativ de libertate. S-a apreciat că în unele cazuri, eficiența în asigurarea serviciilor de psihologie în sensul că în ziua trimiterii cererii către Compartimentul Psihologie din partea șefului centrului, în aceeași zi s-a acordat asistența

psihologică. În alte cazuri ofițerul psiholog a recomandat consult psihiatric în vederea diagnosticului și tratamentului de specialitate. Astfel, s-a constatat că **Recomandarea nr.6 emisă ca urmare a vizitei din anul 2017 privind „Acordarea asistenței psihologice tuturor persoanelor minore, custodiate în centru, în condițiile legii” a fost implementată parțial.**

Conducerea centrului a precizat că în cazul minorilor se solicita acordul părinților sau reprezentantului legal, uneori existând întârzieri în obținerea acestui acord. În cazul unui minor s-a obținut acordul mamei 11 zile mai târziu, de la depunerea sa în centru. Conform informațiilor primite, în anul 2017 au fost custodiați 18 minori, iar în anul 2018 până la data vizitei un număr de 8 minori. **Nu au fost puse la dispoziția echipei de vizită documente care să confirme asigurarea asistenței psihologice în cazul tuturor minorilor custodiați în centru.** De precizat că pentru scoaterea la ofițerul psiholog se consemna doar în registrul de vizite, anchete, luare de contact cu apărătorii. Echipa de vizită a constatat, coroborând informațiile din documentele psihologului, cererile persoanelor private de libertate și consemnările din registrul menționat mai sus, **că nu toate ședințele de asistență psihologică erau consemnate** (spre exemplu ședința din 07.08.2018).

Asistența psihologică și psihiatrică

În urma ședințelor de asistență psihologică au fost făcute recomandări pentru evaluarea psihiatrică. De precizat că unele prezentări pentru examinarea psihiatrică în urma recomandărilor au fost făcute cu întârzieri. Astfel, conform documentelor consultate, o persoana privată de libertate cu recomandare pentru consult psihiatric a fost prezentată și a **primit tratament medicamentos după o perioadă de 17 zile de la primirea recomandării. O altă persoană privată de libertate avea un bilet de trimitere din data de 9 a lunii și a fost prezentat pentru examinare psihiatrică în data de 24 a aceleiași luni, deci la o distanță de 15 zile.** Neacordarea asistenței psihiatrice în timp util, neprezentarea persoanelor private de libertate la examinări psihiatrice reprezintă o **încălcare a dreptului la sănătate.**

Cu privire la asistența acordată persoanelor private de libertate, consumatoare de droguri, s-a constatat transmiterea cazurilor către reprezentanții Agenției Naționale

Antidrog, Centrul de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog al județului Sălaj, conform procedurilor în vigoare.

Nu exista un registru cu privire la foștii consumatori sau dependenți de substanțe psihoactive custodiați în CRAP Sălaj care au fost trimiși la consult psihiatric sau au beneficiat de alte intervenții terapeutice, reprezentanții centrului **nu au putut prezenta informații precise referitor la asistența de specialitate acordată consumatorilor de substanțe**. Potrivit informațiilor medicului centrului, persoanele nou custodiate în centru declară în cadrul evaluării medicale dacă sunt consumatoare de droguri. În unele cazuri acestea și-au adus de acasă documentele medicale (scrisorile medicale) și medicamentele prescrise pentru tratament. Se pune întrebarea cum sunt gestionate cazurile de consumatori, aflați în sindrom de sevraj, care nu au fost evaluați psihiatric înainte de a fi custodiați și nu beneficiază de tratament de specialitate. La modul general au fost amintite câteva persoane private de libertate consumatoare de substanțe psihoactive **însă nu exista o evidență a acestora și a trimerilor de examinare psihiatrică**.

În urma solicitărilor făcute în timpul vizitei șeful Centrului Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu Oradea ni s-a transmis o situație în care se preciza că de la ultima vizită din 2017 un număr de 39 de persoane private de libertate au declarat că au consumat droguri înainte de arestare. Dintre acestea, 11 au prezentat sindrom de sevraj și 5 au beneficiat de consiliere din partea specialiștilor antidrog. Tot în urma solicitărilor din timpul vizitei, s-a transmis situația conform căreia în perioada 02.03.2017-14.11.2018 un număr de 18 persoane private de libertate au fost asistate, dintre care 6 minori. Au fost primite 22 de cereri din partea persoanelor private de libertate, o cerere din partea conducerii CRAP pentru asistență psihologică. În total au fost realizate un număr de 25 de ședințe de asistență psihologică (2 persoane beneficiind de trei ședințe, 3 persoane de două ședințe, o altă persoană minoră fiind transferată între timp și nu a beneficiat de asistență psihologică). În urma ședințelor au fost formulate referiri către specialiștii antidrog pentru persoanele consumatoare de droguri, 5 referiri către consulturi de psihiatrie, o referire către consult medical și într-un caz s-a făcut o recomandare către conducerea CRAP de monitorizare a stării de către lucrătorii CRAP. Ca observații ale ofițerului psiholog, au existat cazuri când persoanele au refuzat asistența psihologică și alte cazuri, în special minori, care nu prezentau simptomatologie dezadaptativă.

Recomandarea nr.7 emisă ca urmare a vizitei din anul 2017 privind „introducerea informațiilor referitoare la posibilitatea accesării serviciilor de asistență psihologică, în procesul verbal de aducere la cunoștință a drepturilor și obligațiilor, încheiat între conducerea centrului și persoane reținută/arestată, imediat după introducerea acestuia în arest,, a fost implementată.

Informația cu privire la posibilitatea accesării serviciilor de asistență psihologică a fost introdusă în procesul verbal, pe ultima pagină astfel: s-a adus la cunoștință faptul că pe perioada custodierii în centru poate beneficia de asistență psihologică cât și faptul că dacă pe parcursul încarcerării își schimbă opțiunile consemnate în prezentul proces verbal are obligația să informeze în scris administrația centrului.

În cadrul interviurilor, persoanele private de libertate, au fost întrebat dacă au cunoștință de existența dreptului de a solicita asistență psihologică. Majoritatea persoanelor custodiate au declarat **că nu au cunoștință** de acest drept și nici de prezența vreunui ofițer psiholog în cadrul centrului. **Nu au fost identificate în camere informații cu privire la drepturile și obligațiile persoanelor private de libertate.** Unele persoane private de libertate nu-și cunoșteau drepturile pe care le aveau în centru.

În cadrul interviurilor cu persoanele private de libertate, acestea au declarat că sunt mulțumite de calitatea hranei și nu au existat nemulțumiri cu privire la comportamentul și interacțiunea cadrelor- persoane private de libertate. Cea mai des întâlnită reclamație a fost cu privire la **spălarea hainelor manual și la insuficiența materialelor igienico-sanitare.** Persoanele custodiate au declarat că au primit o singură dată hârtie igienică și săpun, la depunere. Unele persoane cu condiții sociale defavorizate au declarat „nu am prosop, mă șterg cu tricoul”. Nu a fost vizitată, nici pentru convorbiri telefonice nu deținea resurse financiare. **Conducerea centrului are obligația de a depune eforturi pentru a asigura persoanelor custodiate drepturile de a menține contactul cu exteriorul, familia și aparținătorii (convorbiri telefonice) și de a asigura materiale de igienă personală.**

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

conducerii Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Sălaj să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Completarea Notei privind constatarea și consemnarea mărcilor traumatice și Schița anatomică pentru examinarea torturii și a relelor tratamente, completarea documentelor legale adresate conducerii CRAP și procurorului cu privire la constatarea mărcilor traumatice și semnarea documentelor medicale de către persoanele private de libertate ;
2. Programarea și prezentarea în timpul cel mai scurt a persoanelor private de libertate la examinările de specialitate recomandate ;
3. Alocarea la norma de hrană a persoanelor private de libertate în funcție de afecțiunea medicală pe care aceștia o prezintă ;
4. Asigurarea normei de hrană pentru persoanele care urmează să fie transferate la alte unități penitenciare înainte de a fi transferate și pe durata transferului în cazul situațiilor de urgență;
5. Izolarea suspecților de boală infecto-contagioasă până la înfirmarea/internarea cazului ;
6. Interzicerea folosirii șnururilor improvizate care pot reprezenta un risc pentru siguranța și viața persoanelor private de libertate;
7. Asigurarea permanenței agenților de sex feminin în cazul custodierii persoanelor private de libertate de sex feminin la toate activitățile zilnice desfășurate în cadrul centrului prin dispoziția șefului Inspectoratului sau angajarea de agenți de sex feminin;
8. Amenajarea sectorului vizită pentru realizarea vizitelor pentru minorii din arest sau a minorilor care își vizitează părinții reținuți sau arestați fără dispozitiv de separare;
9. Consemnarea corespunzătoare a ședințelor de asistență psihologică a persoanelor custodiate în CRAP în registrul aflat în sediu, cu semnătura ofițerului psiholog și orice altă prezență a ofițerului psiholog în CRAP Sălaj;

10. Asigurarea asistenței psihiatrice fără întârziere și realizarea unei evidențe cu privire la acordarea asistenței medicale de specialitate în cazuri specifice (tulburări psihice, consum de substanțe, sindrom de sevraj) care să cuprindă trimiterile la examinările psihiatrice și solicitările către reprezentanți specialiști antidrog Centrului de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog al județului Sălaj;

11. Pentru asigurarea igienei persoanelor custodiate recomandăm achiziționarea unei mașini de spălat și identificarea unui spațiu cu destinația uscătorie.

Alba Iulia, 17.06.2019